

תת"ע 2289/12/22 - מרדכי הפט נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לטעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

תת"ע 2289-22-12 מדינת ישראל נ' הפט
תיק חיזוני: 20153307358

מספר בקשה: 11

בפני כבוד השופטת שרת קריספין
מבקש מרדכי הפט
נגד מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד פרי
משיבה **החלטה**

בפני בקשה המבקש להטלת הוצאות הגנתו בתיק זה, על המשיבה.

לטענת המבקש, לא היה מקום כלל להגיש נגדו את כתוב האישום ולראיה, לבסוף ביקש ב"כ המשיבה לבטלו ולכן, יש לחיב את המשיבה בהוצאות הגנתו בשיעור של 3555 ₪.

לטענת המשhiba, אין מקום להטיל עליה הוצאות, שכן ב"כ המשhiba ביקש לבטל את כתוב האישום, רק משנהו לדעת כי עד התביעה לא יגע לדין ההוכחות ועל מנת שלא לגרום עיוות דין למבקש.

לשיטת המשhiba, בנסיבות אלה, אין המבקש זכאי להוצאות על פי סעיף 80 לחוק העונשין ויש לדוחות את הבקשה.

דין והכרעה

ברע"פ 4121/09, שכיא נ' מדינת ישראל, סקר בית המשפט העליון את ההלכה הנוהגת באשר להטלת הוצאות הגנת נאשם על המדינה, בהקשר להליך בבית המשפט לטעבורה וקבע כך:

"מנוסח סעיף 80 לחוק העונשין עולות שתי עילות שבתקיימן עשוי נאשם אשר זוכה בדיון לזכות בפיוצוי. העילה האחת, עניינה כי לא היה יסוד להאשמה של הנאשם, ואילו השנייה עניינה בכך שהתקיימו "נסיבות אחרות המצדיקות זאת" ... אולם חשוב להזכיר כי "גם מי שחלף על פני אחת משתि משוכות אלה אינו זכאי לפינוי אוטומטי. לשון הסעיף קובעת כי בית המשפט ' רשאי (...) למצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתוIFI עלי מאסרנו או מעצרו' ". סעיף זה הוא אתר של אייזון בין שיקולים נוגדים. מחד יש להביא בכלל חשבוןIFI עלי מאסרנו או מעצרו". סעיף זה הוא אתר של אייזון בין שיקולים נוגדים. מחד יש להביא בכלל חשבוןIFI הנזק שנגרם לנאשם בעקבות ההליך הפלילי שנכפה עליו... הליך פלילי מביא עמו פעמים רבות גם פגיעהIFI בקניינו של הנאשם, באשר הוא כרוך ברניל בעליונות כספית ניכרות, בין אם על שם הצורך לממן את הוצאותIFI ההגנה המשפטית, בין אם לאור פגיעה אפשרית בגין השתכרות של הנאשם, לאור המשפט ולפעמים גםIFI

לאחריו. מאידך, יש להביא בכלל חשבן את האינטרס הציבורי המשמעותי באכיפת החוק. לציור בכללותו יש אינטרס משמעותי כי גורמי אכיפת החוק יעשו את מלאכתם נאמנה ללא חשש, למען שמרתה של מדינת ישראל כמדינה חוק".

בית המשפט העליון קבע כי : "העילה "לא היה יסוד להאשמה" היא עילה מתחמת צרה ודזוננית ביותר. הטעון לקיומה של עילה זו צריך להוכיח "מצב קיזוני של אי סבירות בולטת" בהעמדתו לדין ולא די בחוסר סבירות סתם .. גישתו של בית משפט זה היא שלרשויות הטבעה מרחב שיקול דעת רחב יותר בבדיקה הרואיות, וכן התערבותו של בית משפט זה בשיקול הדעת של רשות הטבעה בדבר חומר הרואיות תהא מצומצמת מאד, ותתאפשר רק מקום בו העמדה בדבר משקל הרואיות תהא בלתי סבירה בעלייל ובאופן קיזוני".

במקרה שבנדון, לא מצאת "מצב קיזוני של אי סבירות בולטת" ברישום הדוח' לבקשתו, בגין עבירה של נהיגה ב מהירות מופרזת, בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה.

בבית המשפט לא נחשף לחומר הרואיות, אך לא תיתכן מחלוקת כי עד הבדיקה רשם דוח' לבקשתו, בגין האישום האמור, כאשר האכיפה ומידת המהירות נעשו באמצעות מכשיר מל"ז, הנהנה מחזקת אמיןות בפסיכה ואין בעובדה כי המבקש כפר בעבירה המיחסת לו, כדי להסבירו כליל את היסוד לעצם רישום הדוח'.

בפני בית המשפט לא הוצגו כל ראיות ולא נקבע פוזטיבית כי המבקש אכן לא עבר עבירה. זיכוי של המבקש נבע מנימוק טכני בלבד, של אי התיציבות העד לדין.

לאמן הנמנע כי בית המשפט היה נחשף לרואיות הטבעה, היה המבקש מושרע בדיון.

באשר לעילה השנייה בדבר "נסיבות אחירות המצדיקות" פיצוי, קבע בית המשפט העליון בסע"ד שגיא, כי היא:"
מתאפיינת בעמימות שנועדה להקנות לבית המשפט שיקול דעת רחב האם יש מקום להעניק פיצוי לנואם שזכה... ישנים שלושה סוגים של נסיבות: **נסיבות שעוניין הליני-המשפט בכללים; אופי זיכוי של הנואם ונסיבות האישיות של הנואם (נסיבות חיזוניות למשפט)**".

בע"פ 1382/00 **עמית בן אריה נגד מדינת ישראל**, התייחס בית המשפט העליון, לסוגיות פסיקת הוצאות בעבירות תעבורה ובפרט ביחס לעבירות תעבורה מסווג ברירת משפט בגין הנואם בחר להישפט:

"הדברים האמורים נכונים במיוחד במקרים לעבירות תעבורה מסווג של ברירת משפט. מדובר בעבירות קלות שעונשן קנס, והן אין נושאות עמן סטיגמה פלילתית. בהתחשב בכך, ונוכח השאייה להקל את המאבק בעבירות התנוועה הכלולות פוטנציאלי לפגיעה בגוף וברכו, קבע המחוקק סדרי דין מיוחדים של ברירת משפט, שתכליתם לעודד תשלום קנס ללא התדיינות, לפיכך תשלום הקנס נחשב להזדהה באשמה, להרשה ולנשיאה בעונש. לעומת זאת אם בחר המქבל הודעת תשלום קנס להישפט, הנintel על הבדיקה לשכנע כי ביצע את העבירה... זכותו של אדם לבחור במשפט ולהילחם על חפותו גם בעבירות תעבורה, ואולם הבוחר להישפט נוטל על עצמו סיכון לזכויו אל מול סיכון שייהיה עליו לשאת בהוצאות משפטיות: אם יזכה תוך קביעה שלא עבר עבירה, כגון אם יתברר כי המעשה לא היווה עבירה, או שהנאם לא היה מי שביצע את העבירה,

והוא הוועד לדין ברשותות או בשל טעות טכנית או בירוקרטית, כי אז ניתן להניח שכך, ובכפוף לנטיותינו של כל מקרה, יזכה הוא בשיפוי בגין הוצאות הגנתו. לעומת זאת במקרים שבהם זוכה הנאשם זכוי "טכני" מחייב העדר הזכחה, כגון כאשר לא הצליחה התביעה להביא עד מרכז, או כאשר לא נמצא הראיה הטובה ביותר להזכחה ללא קביעה פוזיטיבית כי הנאשם לא ביצע את העבירה, הרי כלל ובהיעדר נסיבות חריגות, כגון התשלות של ממש מצד התביעה, לא ישופה הנאשם בגין הוצאותיו. זהה עינינו נוסחת האיזון הרואה בין זכותו של אדם להגנה במשפט לבין האינטרס".

ברע"פ 13 פלט נגד מדינת ישראל, נקבע:

"... בית המשפט רשי (ולא חייב) לפ██ק פיצוי והוחר הוצאות הגנה, כאשר מתמלאים, ל趑ער, שני תנאים מצטברים: (א) הנאשם זוכה; (ב) והתקיימה אחת מבין שתי העילות המוזכרות בסעיף: (1) "לא היה יסוד להאשמה", או (2) שנמצאו "נסיבות אחרות המצדיקות זאת" (להרחבה בנושא ראו: ע"פ 10/10 5097 בוגנים נ' מדינת ישראל 15.01.2013); ע"פ 00/1382 בן אריה נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(4) 714, (2002) (להלן: עניין בן אריה)). הנטל להוכיח קיומן של אחת משתי העילות המוזכרות בס"ק (ב) שלעיל רובץ על המבוקש....מעבר לאמור בפסקה 6 שלעיל - איננו סבורים כי קיימות פה "נסיבות אחרות המצדיקות" פסיקת פיצויים והוצאות הגנה. המבוקש הואשם בעבירות תעבורה, מהסוג שאיננו נושא עמו סטיגמה פלילית, וההלים שנוהלו לא גררו פגיעה ממשית בזכויותיו של המבוקש (עניין בן אריה, בעמ' 719), מה גם גם שזכיו של המבוקש לא התבסס על ממצאים פוזיטיביים בדבר העדר אשמה. המבוקש זוכה, בסופו של יום, מסיבה "טכנית" בלבד, וכל הנسبות מכלול אין הצדיקות פיצוי המבוקש או שיפוי (עניין בן אריה, בעמ' 718-719)".

לא מצאתי בנסיבות המקרה כל עילה המצדיקה פיצוי המבוקש בגין ההליך שהתנהל בפני).

המבקש זומן ליישבת הקריאה ליום 19.1.23, לא התקציב ונדון בהעדר. בהמשך, לאחר שהגיש חמוץ בקשה לביטול פסק הדין, בטענות שונות, לרבות כי לא חש טוב במועד הדיון, קבעתי כי על המבוקש לשולם הוצאות על סך 300 ₪ כתנאי לקביעת דין בבקשתו.

המבקש שילם את הוצאות וביום 26.2.23, התקציב בבית המשפט ולאחר ששמעתי טענות הצדדים, בוטל פסק הדין בעדר והתיק נקבע לשמייעת ראיות ליום 4.4.23, אך דין זה נדחה לבקשת העד מטעם המשيبة ונקבע ליום 23.7.5.23.

במועד זה, כמפורט בפרוטוקול הדיון, טענה ב"כ המשيبة, כי שוחחה מספר פעמים עם המבוקש, עד שלבסוף, הגיעו להסדר טעון בתיק ולכן הודיעה לעד שאינו צריך להתקציב בדיון, אך המבוקש טען מנגד, כי לא הובן ההלכה וכי אין ברצונו להודות, גם לא במסגרת הסדר טעון. נוכח האמור, הורתה למבוקש לשולם הוצאות על סך 300 ₪ לטובת אוצר המדינה, בגין בזבוז זמן של בית המשפט וקבעתי את דין ההוכחות ליום 6.7.23.

במועד זה, התקציב המבוקש ולאחר שב"כ המשيبة נוכח כי עד התביעה לא התקציב בדיון, ביקש לבטל את כתוב האישום, אך שהורית עלי זיכוי של המבוקש מהמייחס לו בכתב האישום.

טענות המבוקש לגבי הוצאות שהוציא לצורכי ניהול הגנתו, אין הצדיקות שיפוי כלשהו וחזקה כי מי שבורח לנחל את הגנתו, משקיע במקרה הצורך משאבים שונים בהליך המשפט.

בית המשפט העליון ציין כי ההליך בבית המשפט לתעבורה מצוי ברף התחרות של פגעה בזכותו של הנאשם.

עוד אמר בית המשפט העליון בעניין שגיא: "בxicomo של דבר, חשוב לחזור ולהציג כי סעיף 80 נוקט בנושא כי בית המשפט " רשאי" למצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו. המילה רשאי אינה בגדיר סרח עודף מילולי מיותר, היא באה לסייע ולהקנות לבית המשפט שיקול דעת בגדיר סעיף 80, בו שיקולים רבים מתחרים על הבכורה, ולמתן הפיצוי יכולות להיות השלוות רוחב שיש להביא בכלל חשוב".

בנסיבות שפורטו לעיל, לא מצאת כל טעם המצדיק הטלת הוצאות על המשיב.

עם זאת ולפניהם משורת הדין, אני מורה להשיב לבקשת סך של 600 ₪ תשלום כהוצאות בתיק זה וזאת עד ליום 20.9.23.

לאור כל האמור לעיל, הבקשה נדחתת.

זכות ערעור חוק.

ניתנה היום, כ"ז אב תשפ"ג, 13 אוגוסט 2023, בהעדך
הצדדים.